

Vaikams apie autizmą

Yra žmonių, kurie patiria sunkumų, nes jų smegenys veikia kitokiu būdu. Tokie žmonės gali turėti autizmo spektro sutrikimą.

Pažiūrėk į savo draugus, klasiokus. Ar jie panašūs, ar skirtingi? Kuo esi panašus į juos? Kuo jie - į Tave?

Kiekvienas yra ypatingas!

Kiekvienas gali patirti įvairių sunkumų:

- Kažkas silpnai mato
- Kažkas lėtai bėga
- Kažkas nesupranta matematikos
- Kažkas blogai girdi
- Kažkam sunku vaikščioti
- Kažkam negalima valgyti šokolado
- Kažkas bijo važinėti liftu
- Kažkas turi randą po atliktos operacijos

Pagalvok, kokių sunkumų patiri Tu?

Vaikams, turintiems autizmą, gali kilti sunkumų mokantis, bendraujant, žaidžiant su kitais.

Kartais jie gali matyti, girdėti ar suvokti supantį pasaulį kitaip:

- esant stipriam garsui, jiems gali skaudėti ausis arba galvą, todėl jie kartais **nešiojasi ausines**;
- kai kurie vaikai, turintys autizmą, negali kalbėti, todėl jie bendrauja **naudodami kalbėjimo korteles arba planšetinį kompiuterį**;
- kai kuriems vaikams svarbu **rankoje turėti tam tikrus daiktus**. Todėl jie gali nešiotis su savimi virvelę, dūdelę, spyruoklę ar pan. Visi šie daiktai padeda jiems jaustis saugiau, mažiau jaudintis ir greičiau nusiraminti.

Vaikai, turintys autizmą, gali elgtis keistai:

- kartoti tuos pačius žodžius;
- suktis ir šokinėti vietoje;
- sukinėti rankose virveles ir mažus žaisliukus;
- mosuoti rankomis arba suptis kėdėje.

Tai gali reikšti, kad šiuo metu vaikui yra sunku arba nemalonu ir jis **bando susitvarkyti su situacija**.

Jiems gali būti **sunku išreikšti savo jausmus**. Kaip ir kiekvienas iš mūsų, vaikai, turintys autizmą, gali nuliūsti arba supykti, pravirkti, bet kartais, stiprių jausmų veikiami, jie gali elgtis ir kitaip: šaukti, kristi ant žemės, pradėti muštis ir pan.

KAIP GALI JAM PADĖTI?

Jei matai vaiką, kuris verkia, šaukia arba guli ant žemės:

- žinok, kad jam gali būti nemalonu, kai į jį ilgai žiūrima arba iš jo juokiamasi;
- pažiūrėk, ar yra šalia suaugęs žmogus. Jei prie vaiko yra suaugęs (mama, tėtis arba mokytojas) gali ramiai eiti. Situacija yra valdoma;
- jei šalia nėra suaugusio, gali paklausti vaiko, kas atsitiko, ar gali jam padėti;
- jei vaikas ir toliau verkia ar negali tau atsakyti, reikia pakviesti suaugusį, jis galės padėti, paaiškinti kitiems, kas atsitiko.

Jeigu nori susidraugauti su vaiku, turinčiu autizmą, atmink keletą patarimų:

- kalbėk paprastais žodžiais ir trumpais sakiniais;
- dalyvauk veiklose, kurios yra įdomios tavo draugui;
- būk kantrus;
- jei tavo draugas elgiasi keistai, atmink – jis nenori nieko įžeisti.

„Tikras draugas yra tas, kuris žino, kas tu iš tikrųjų esi, supranta, ką tau teko patirti, priima tave tokį, koku tapai, ir leidžia augti toliau.“

